

Sukladno mišljenju Državne uprave za zaštitu i spašavanje dokumenta zaštite i spašavanja ne klasificiraju se kao povjerljiva – radi što šire dostupnosti. Istovremeno, nije poželjno iste javno publicirati, osobito ako ima sigurnosno osjetljivih sadržaja (npr. zona rušenja kod proloma brane jezera HE, kritične točke, i sl).

Plan zaštite i spašavanja s Planom CZ Međimurske županije je obiman dokument s više stotina stranica uključujući priloge, zemljovide i drugo, te nije pogodan za distribuciju u pisanim oblicima. Dokumentacija se nalazi u originalu kod g.Alana Resmana, te se u svakom trenutku može dobiti na detaljan uvid i spoznaju, dok će pojedinim operativnim snagama ZiS i ustrojbenim cjelinama biti dostavljeni njima potrebni dijelovi na CD.

Za potrebe Skupštine MŽ izrađuje se ovaj :

Sažetak Plana zaštite i spašavanja Međimurske županije te Plana civilne zaštite Međimurske županije (koji je sastavni dio Plana ZiS ali je posebno uvezan)

Plan zaštite i spašavanja Međimurske županije (studeni 2013.godine)

Uvod

Planovi zaštite i spašavanja donose se radi utvrđivanja organizacije aktiviranja i djelovanja sustava zaštite i spašavanja, zadaća i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava te mjera i postupaka za provedbu zaštite i spašavanja u katastrofi i većoj nesreći.

Planovi zaštite i spašavanja donose se na temelju *procjene ugroženosti* od pojedinih vrsta prijetnji i rizika koji mogu izazvati nastanak katastrofe i veće nesreće.

Planom zaštite i spašavanja osobito se utvrđuju:

- vrste rizika i prijetnji,
- postupci i mjere za sprječavanje ili ublažavanje katastrofe,
- operativne snage za provedbu zaštite i spašavanja,
- ljudski resursi i materijalno-tehnička sredstava koje je moguće angažirati za dopunu redovitih snaga zaštite i spašavanja,
- provedba pripravnosti i način aktiviranja operativnih snaga,
- odgovornost i ovlaštenja za postupanje te način rukovođenja, koordiniranja i zapovijedanja u zaštiti i spašavanju,
- djelovanje operativnih snaga i drugih sudionika zaštite i spašavanja,
- način održavanja reda i sigurnosti pri intervencijama u zaštiti i spašavanju,
- način otklanjanja posljedica,
- način osiguravanja financijskih sredstava za provedbu plana,
- druge mjere i aktivnosti potrebne za provedbu zaštite i spašavanja.

Planovi se donose poradi utvrđivanja organizacije aktiviranja i djelovanja sustava zaštite i spašavanja, preventivnih mjera i postupaka, zadaća i nadležnosti ljudskih snaga i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava, te provođenja zaštite i spašavanja do otklanjanja posljedica katastrofa i velikih nesreća.

Planovi se sastoje od:

1. Upozoravanja,
2. Pripravnosti, mobilizacije (aktiviranja) i narastanja operativnih snaga,
3. Mjera zaštite i spašavanja.

Planovi se, po mjerama zaštite i spašavanja, izrađuju za svaki događaj iz Procjene koji može izazvati katastrofu i veliku nesreću te za opasnosti i prijetnje

UPOZORAVANJE

Rano upozoravanje je postupak mjerodavnog tijela o visokoj mogućnosti nastajanja izvanrednog događaja, utemeljen na nacionalnim sustavnim predviđanjima i procjenama te na međunarodno i iz drugih izvora razmijenjenih podataka. Kada se signal za upozoravanje objavi, ugroženim zajednicama nameću se promjene svakodnevne rutine i one započinju s pripremama za postupanje u katastrofama i velikim nesrećama.

Upozoravanje je učinkovito ako je pravovremeno te ukoliko su sustavi komunikacija i javnog informiranja djelotvorni. U protivnom, kada su upozorenja izdana prekasno, kada se ne mogu prenijeti ili su izdana od strane nenađežnih tijela i bez potrebnih podataka i usmjerenja, neučinkovita su za potrebe planiranja reagiranja sustava zaštite i spašavanja.

Predviđanje izvanrednog događaja uključuje ocjenu mogućnosti nastajanja utemeljenu na znanstvenim podlogama. One uglavnom obuhvaćaju tehnike i statistike praćenja procesa pojedinih opasnosti, mjerena i identificiranja promjena koje upućuju na negativan-štetan razvoj.

Upozoravanje je najučinkovitija i najjeftinija metoda u potpori pripremanja zajednica za nošenje s posljedicama izvanrednih događaja, kontrolu rizika i ublažavanje posljedica. To je racionalna radnja kojom se u svakodnevnom radu, osobito pri planiranju i razvoju zaštite i spašavanja, trebaju voditi sve nadležne institucije u RH, za što su zainteresirani Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS), jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S), pravne osobe i stanovništvo. Nažalost, ova metoda nije u potpunosti primjenjiva za velik broj potencijalnih opasnosti, osobito za one koje imaju potencijal za izazivanje velikog broja žrtava, šteta i posljedica po okoliš, kao što je npr. *potres*.

Kada se radi o izvanrednom događaju koji nastaje iznenada ili ima svoj razvojni slijed (od nastanka do eskalacije) koji operativnim kapacitetima sustava zaštite i spašavanja bilo na operativnim, taktičkim ili strategijskoj razini ne ostavlja dovoljno vremena za kvalitetno reagiranje, tada Državna uprava za zaštitu i spašavanje koristi **sustav javnog uzbunjivanja** kako bi o katastrofi i velikoj nesreći alarmirala sve na pogodenom području.

Signalom opasnosti, uz adekvatna prateća priopćenja, ugroženo područje Međimurske županije ili područje gradova (3) i općina (22) alarmira se o izvanrednom događaju, obavještavaju se o mjerama za zaštitu i spašavanje i daju im se upute za postupanje te se na taj način pokreću mehanizmi sustava zaštite i spašavanja na pogodenom području.

Ova se mjera poduzima kako bi se alarmirale lokalne vlasti, operativne snage i drugi sudionici zaštite i spašavanja i stanovništvo, u cilju ublažavanja posljedica, broja žrtava i materijalnih šteta. Odluku o uzbunjivanju donosi Pročelnik područnog ureda za zaštitu i spašavanje (PU SZ) Čakovec, odnosno načelnik županijskog centra 112 (ŽC 112 Čakovec), kada se radi o izvanrednom događaju na lokalnoj razini.

Sve organizacije, kao što su Državni hidrometeorološki zavod, inspekcije, operateri, središnja tijela državne uprave nadležna za obranu i unutarnje poslove, sigurnosno – obavještajna zajednica, druge organizacije kojima su prikupljanje i obrada informacije od značaja za zaštitu i spašavanje dio redovne djelatnosti, kao i ostali sudionici sustava zaštite i spašavanja, dužni su informacije o prijetnjama do kojih su došli iz vlastitih izvora ili putem međunarodnog sustava razmjene, a koje mogu izazvati katastrofu i veliku nesreću, odmah po saznanju dostaviti Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje.

Sustav upozoravanja stanovništva glasovnim sirenama u području Županije potencijalno ugroženom prolomom akumulacija (HE Sjever) od presudnog je značaja za izvršenje samoevakuacije, obzirom na nedostatak vremena za organiziranu evakuaciju (10-15 min).

1.1.Načini ranog upozoravanja i nositelji u Međimurskoj županiji

Operativni sustav ranog upozoravanja obuhvaća sustav karakterističnih procjena rizika i statističkih podataka, te raznih vrsta indikatora opasnosti koje se mogu dogoditi na području Međimurske županije. Primarni podaci i informacije za aktiviranje određenog mehanizma upozorenja operativnog sustava ranog upozoravanja uobičajeno je da dolaze od strane građana, javnih unutarnjih i vanjskih subjekata.

Podaci i informacije se proslijeđuju kroz operativno-komunikacijske centre operatera, policije, vatrogasnih postrojbi, hitne medicinske pomoći i ŽC112 Čakovec.

ŽC112 Čakovec je centar i ishodište informiranja u Međimurskoj županiji i glavni koordinator.

Bitno je da rano upozoravanje bude dovoljno precizno i pouzdano da zajednica vjeruje u nju te da odmah reagira na prvo dano upozoravanje.

Rano upozoravanje o pojavi određenog događaja može se izvesti raznim sredstvima, tehnikama i načinima (Tablica 1.). Uporaba jednog ili više načina ili tehnike ranoga upozoravanja ovisit će o vrsti događaja, ciljanoj skupini i nositeljima. Procjenom određenoga načina ranoga upozoravanja dolazi se do optimalne informiranosti. Određeni načini ranoga upozoravanja pored pozitivnih rezultata imaju i negativne ovisno o nemogućnosti ranog upozoravanja u situacijama izloženosti određenim ugrozama (uporaba kemijskih i bioloških sredstava, radioloških sredstava i slično).

Signalom određene opasnosti (događaja) alarmiraju se svi na pogodjenom području, odnosno daju se:

- adekvatna priopćenja,
- obavijesti o mjerama zaštite i spašavanja,
- upute za postupanje,
- smjernice za pokretanje sustava za zaštitu i spašavanje.

1.2. Upozoravanja prema vrstama opasnosti u Županiji

Poplave i prolomi hidroakumulacija

IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE I SNAGE
1.DUZS, Područni ured Čakovec, ŽC112 Čakovec (u kontaktu sa DHMZ) 2.Stožer zaštite i spašavanja Međimurske županije, 3.Hrvatske vode, VGO Varaždin, VGI "Trnava" Čakovec 4. Stanovnici 5.Neposredno uvidom u stanje i događaje na području Županije.	Stanje protoka rijeka Drave (HE), Mure i p.Trnava , prognoza vodostaja, prognoza za padaline koji mogu dovesti do povećanja vodostaja , podaci o vodostajima koji se mogu dobiti međunarodnom razmjenom (Slovenija, Austrija) i koordinacijom sa HE Sjever na Dravi	Stožer ZiS Međimurske županije, -operativne snage ZiS MŽ - Pravne osobe koje se ZiS bave kao redovnom djelatnosti, - stanovništvo ugroženog područja - javnost	Mjere i snage utvrđene Planom zaštite i spašavanja MŽ - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom zaštite i spašavanja Međimurske županije - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb. <i>Upozoravanje je moguće provesti pravovremeno</i>

Potresi

IZVOR UPOZORAVANJA	SADRŽAJ	KORISNICI UPOZORAVANJA	MJERE I SNAGE
1.DUZS, PU ZS Čakovec, ŽC112 Čakovec, (kontakt: Geofizički odsjek PMF u Zagrebu – Seizmološka služba) 2.Stožer zaštite i spašavanja Međimurske županije 3.Neposredno uvidom u stanje i događaje na području Županije. <u>Napomena:</u> <i>Za potres nije moguće provesti pravovremeno upozoravanje.</i>	Neprekidno instrumentalno praćenje seizmičke aktivnosti, te prikupljanje, obrada i analiza podataka, naknadna izučavanja koja obuhvaćaju i obavještanje nadležnih državnih tijela o osnovnim parametrima potresa neposredno po pojavi jakih potresa. Akcelerografi nisu neprekidno u pogonu, već se automatski aktiviraju samo u slučaju potresa intenziteta V° ili višeg MSK ljestvice. Prve pouzdane podatke o potresu na području Republike Hrvatske, moguće je napraviti u vremenu od minimalno 30 minuta do maksimalno 3 sata.	- Stožer ZiS Međimurske županije, - Pravne osobe koje se ZiS bave kao redovnom djelatnosti, - stanovništvo ugroženog područja	Mjere i snage utvrđene Planom zaštite i spašavanja Međimurske županije - ljudski i materijalni resursi utvrđeni Planom zaštite i spašavanja Međimurske županije - spašavanje, evakuacija, zbrinjavanje, prva medicinska pomoć i druga potrebna skrb, asanacija

...

PRIPRAVNOST, MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) i NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA

Uvod

Ovim dijelom *Plana zaštite i spašavanja* definira se operativni okvir za planiranje postupaka popune, pripravnosti i mobilizacije koje su, prema zakonu, dužni provoditi nositelji planiranja u području zaštite i spašavanja na operativnim i taktičkim razinama i razraduje provođenje pripravnosti, mobilizacije, aktiviranja i narastanja operativnih snaga zaštite i spašavanja.

Provođenjem određenih mjera i postupaka pripravnosti operativne snage zaštite i spašavanja Međimurske županije dovode se u stanje spremnosti za učinkovito operativno reagiranje u izvanrednim događajima.

Pripravnost uključuje osoblje, materijalna, komunikacijska i prijevozna sredstva te propisane procedure. *Obzirom na vrstu* operativne snage zaštite i spašavanja, primjenjuju se različite procedure utvrđivanja pripravnosti.

Pripravnost je za stalno spremne operativne snage, žurne službe ili tzv. gotove snage zaštite i spašavanja, kontinuirano najvišeg stupnja i to osobito za osoblje dežurne smjene. Postupci uvođenja pripravnosti prilagođavaju se specifičnostima izvanrednog događaja, stvarno nastalim posljedicama i procjenama daljnog razvoja događaja, potrebnom vremenu za dostizanje željenog stupnja spremnosti kao i nužnim operativnim mjerama za njihovo uvođenje.

Vrijeme pripravnosti gotovih operativnih snaga je od 1 – 3 sata. Unutar tog vremena suksesivno se, po dostizanju zahtijevane razine operativne spremnosti, dijelovi kapaciteta operativnih snaga operativno uključuju u provođenje zadaća zaštite i spašavanja. Kada je postupak upozoravanja o mogućnosti nastajanja izvanrednog događaja pokrenut pravovremeno, gotove operativne snage uvode pripravnost sveukupnih ljudskih i materijalnih kapaciteta, u funkciji provođenja sveobuhvatnih priprema za operativno djelovanje.

Pored za prethodno navedenu, najspremniju kategoriju operativnih snaga zaštite i spašavanja, pripravnost planiraju i središnjih tijela državne uprave, općine, gradovi i Županija, operateri i druge pravne osobe, odnosno sve operativne snage zaštite i spašavanja na svim razinama ustrojavanja. Najvažnije je planirati pripravnost snaga za prvi odgovor, odnosno svih kapaciteta za zaštitu i spašavanje na operativnim razinama (Županija).

U tom smislu pripravnost za reagiranje upravljačkog osoblja i specijalističkih timova operatera u slučaju industrijske nesreće s opasnim tvarima je trenutna. Vlasnici takvih postrojenja dužni su reagirati u najkraćem vremenu, obavijestiti lokalne zajednice koje su prema procjenama izravno izložene posljedicama nesreće, Državnu upravu za zaštitu i spašavanje, centre 112, žurne službe i resorna ministarstva.

Čelnici općina, gradova i Županije odgovorni su za uvođenje pripravnosti operativnim snagama zaštite i spašavanja na razinama lokalnih zajednica.

Pripravnost se planira za sve izvanredne događaje za koje pravovremeno upozoravanje osigurava dovoljno vremena za planski i postepeno narastanje sposobnosti operativnih snaga. Sve operativne snage zaštite i spašavanja prema usuglašenim standardnim operativnim postupcima, vlastitim planovima detaljno razrađuju provođenje pripravnosti i usuglašavaju ostvarivanje komuniciranja između sudionika zaštite i spašavanja zaduženih za reagiranje po nastanku izvanrednog događaja.

Aktiviranjem se pokreće uporaba gotovih, odnosno stalno spremnih operativnih snaga.

Mobilizacija je planska radnja pozivanja pripadnika operativnih snaga koji su raspoređeni posebnim rješenjima, osobito osoba raspoređenih u civilnu zaštitu i obveznika radne obveze raspoređenih u gotove operativne snage. Mobilizacijom se združuje ljudstvo s opremom i sredstvima.

Čelnici općina, gradova i Županije mobiliziraju se trenutno, odmah po nastanku događaja. Na taj način pokreće se operativno djelovanje sustava reagiranja. Oni su ujedno i odgovorne osobe koje donose odluke o mobiliziranju kapaciteta lokalnih zajednica u katastrofi i velikoj nesreći.

Vatrogasna zapovjedništva i postrojbe, kao važan kapacitet operativnih snaga zaštite i spašavanja, uvrštene su u prioritetu kategoriju. Te se snage mobiliziraju prema dokumentima koji se izrađuju prema posebnim propisima.

Djelatnici Službe za civilnu zaštitu DUZS, mobiliziraju se u vremenu do max. 1 sata, zapovjedništva **civilne** zaštite Županije i gradova u vremenu od 1 do 8 sati, dok postrojbe civilne zaštite općina, ovisno o spremnosti i značaju za zaštitu i spašavanje tih sredina, u vremenu od 3-12 sati.

MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

1.-Zaštita i spašavanje od poplava i prolooma hidroakumulacijskih brana

Uvod

Poplave su prirodne pojave koje se, i uz pretpostavku potpune izgrađenosti zaštitne infrastrukture, u slučajevima pojave visokih voda iznad razine koja je korištena u metodologiji proračunavanja opravdanosti ulaganja u infrastrukturu, ne mogu izbjegći. One su među opasnijim elementarnim nepogodama koje mogu prouzročiti gubitke ljudskih života, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i ekološke štete u okolišu.

Zbog značajnih vodotoka rijeka Mure i Drave koji u uzvodnom dijelu (Slovenija i Austrija) predstavljaju recipijent velikih kapaciteta i vodnih vrhova, nalaze se u području s visokim kišnim intenzitetima, širokih dolina nizinskih vodotoka, gradova i vrijednih dobara na potencijalno ugroženim površinama, te zbog nedovoljno izgrađenih zaštitnih sustava, Međimurska županija je u određenoj mjeri ranjiva od poplava. Procjenjuje se da poplave potencijalno ugrožavaju oko 15% kopnenog teritorija, od čega je veći dio zaštićen infrastrukturom različitih razina sigurnosti.

Pored prirodnih moguće su i umjetne (akcidentne) poplave kao sekundarne posljedice u slučaju razornog ili katastrofalnog potresa te terorističkog čina na vodnim zaštitnim objektima, zatim u ograničenom ali intenzivnom opsegu kao posljedice havarije na građevinama sustava HE Sjever na r. Dravi, uslijed prekoračenja sigurnosti izgrađenog hidrotehničkog sustava, aktiviranja klizišta i sl. kada dođe do probaja, rušenja ili prelijevanja zaštitnih vodnih građevina.

Prikaz ekstremnih zona plavljenja na područjima HE Varaždin, HE Čakovec i HE Dubrava, kartografski i podaci...

Privitci iz Državnog Plana obrane od poplava; redovna obrana, izvanredna obrana, izvanredno stanje...

Organizacija zaštite područja Međimurske županije, pregled snaga obrane,

Raspored rukovoditelja obrane od poplava u MŽ, dionice obrane,

Zadaće snaga CZ u obrani od poplava, materijalni resursi, način zaštite, pružanje prve pomoći, veterinarske pomoći, organizacija evakuacije, asanacije, troškovi, ...

2.-Zaštita i spašavanje kod potresa

Uvod

Potres je jedna od najtežih ugroza koje može zadesiti područje Županije, sa vrlo teškim posljedicama u svim sadržajima života i djelovanja. Za područje Županije procijenjen je umjereni rizik od pojavnosti potresa s najvećim intenzitetom do 7 stupnjeva MSK. Osnovne pretpostavke za uspješno provođenje Plana su:

- učinkovito i pravovremeno poduzimanje mjera **osobne i uzajamne zaštite** (tim mjerama se spašava do 95% osoba zatrpanih u ruševinama, dok se djelovanjem operativnih snaga sustava zaštite i spašavanja spašava od 5-10% zatrpanih),
- stožeri zaštite i spašavanja općina (22), gradova (3) i Županija, u suradnji s područnim uredima Državne uprave za zaštitu i spašavanje, u vremenskom periodu od šest sati od prvog rušilačkog udara mobiliziraju i/ili aktiviraju najmanje 70% operativnih snaga zaštite i spašavanja na svom području,
- prvenstveno se angažiraju snage zaštite i spašavanja s pogodenog područja Županije, a u slučaju nedostatnih kapaciteta, putem odgovarajuće taktičke razine ili uz sudjelovanje Državne uprave za zaštitu i spašavanje, i drugi kapaciteti na strategijskoj razini s područja koja nisu pogodena potresom ili pomoći s državne razine,
- stanovništvo na području Županije na vrijeme i objektivno informirano je o opasnostima od potresa, mogućim posljedicama, planovima i postupcima za umanjivanje i otklanjanje posljedica te educirano i obučeno za postupanje u slučaju potresa,
- sigurnost stanovništva neće ovisiti isključivo o otpornosti građevina na potres u kojima stanuju, već i od otpornosti ostalih objekata, posebno onih javne namjene (vrtići, škole, fakulteti, domovi za starije, bolnice, trgovački centri, kulturni i sportski objekti),
- životi ili zdravlje ljudi posredno su ugroženi zbog oštećenja objekata, postrojenja, instalacija ili opreme namijenjene proizvodnji, preradi, uporabi, prijevozu, pretovaru, skladištenju ili odlaganju opasnih tvari (otrovne, zapaljive, eksplozivne, oksidacijske, radioaktivne), **oštećenja ili rušenja visokih brana vodnih akumulacija**, rušenja mostova i druge prometne

infrastrukture, oštećenja i prekida električnih, plinskih vodovodnih kanalizacijskih i drugih instalacija itd. Stoga na pogodjenom području gotove operativne snage zaštite i spašavanja odmah utvrđuju stanje tih objekata, instalacija i infrastrukture,

Iz Procjene ugroženosti-Moguće posljedice katastrofe po stanovništvo u slučaju potresa VII-VIII° po MSK

- ❖ Na području Županije biti će oko 100 duboko zatrpanih, 500 srednje zatrpanih i 600 plitko zatrpanih osoba,
- ❖ poginulih osoba biti će oko 30-tak, a teže ranjenih oko 200-tinjak .
- ❖ materijalne štete će biti velike, osobito na manje otpornim građevinama,
- ❖ bez krova nad glavom ostat će oko 5000 ljudi od čega se procjenjuje da će se oko 30% zbrinuti sami (privremeni smještaj kod rodbine, klijeti)
- ❖ za cca 3500 ljudi treba osigurati zbrinjavanje.
- ❖ kao posljedica potresa pojavit će se zarazne bolesti
- ❖ zbog siromaštva može se dogoditi da period oporavka bude vrlo dug,
- ❖ sociološke i psihološke posljedice mogu se u većoj mjeri pojaviti kod rođaka poginulih osoba, povrijeđenih i zatrpanih osoba, te spasilaca, koji će biti angažirani u spašavanju.

Za spašavanje zatrpanih iz ruševina u slučaju ovakvog potresa potrebno je angažirati 300-500 spasioca.

Organizacija spašavanja zatrpanih i raščišćavanja ruševina, snage za to u MŽ, zadaće snaga CZ na svim razinama – 5 faza spašavanja, organizacija uspostave funkcija kritične infrastrukture (struja, voda, plin, telekomunikacije..., gašenje požara, promet i osiguranje intervencija, mjesta odlaganja otpada, medicinsko zbrinjavanje, veterinarska pomoć, humana asanacija, higijensko-epidemiološka zaštita, osiguranje hrane i vode, organizacija prihvata pomoći MŽ, asanacija terena, troškovnik...

3.-Zaštita i spašavanje kod ostalih prirodnih uzroka

Ekstremni vremenski uvjeti; suša, toplinski val, tuča, olujno nevrijeme, snježne oborine i poledica, ...

*Organizacija obavlješćivanja o pojavi opasnosti,
Provodenje asanacije terena,
Raspoložive snage i sredstva u MŽ i zadaće nositeljima,...*

4.- Mjere zaštite i spašavanja kojima se uređuje postupanje u slučajevima tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u postrojenjima u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i prometu

Ovim dijelom Plana ZiS Županije razrađuje se djelovanje Županije i operativnih snaga i sudionika zaštite i spašavanja na području Županije u slučaju tehničko – tehnološke nesreće s opasnim tvarima. Sukladno Procjeni ugroženosti o stvarnim i potencijalnim rizicima i opasnostima, i Županija izrađuje dio Plana ZiS kojim uređuje postupanje u slučaju tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u skladu s APELL procesom („Budnost i pripravnost za izvanredne događaje na lokalnoj razini“)

Općinski načelnik, gradonačelnik i Župan uz potporu stožera zaštite i spašavanja i predstavnika pravne ili fizičke osobe u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima u kojoj se izvanredni događaj dogodio, postupat će po odredbama plana zaštite i spašavanja, odnosno dijelova plana zaštite kojim se razrađuje postupanje u tehničko – tehnološkim nesrećama na postrojenjima pravnih ili fizičkih osoba u kojima se koriste manje količine opasnih tvari i koji prema posebnom propisu nisu obveznici izrade izvješća o sigurnosti u svim izvanrednim događajima te vrste na području nadležnosti, kada pravne ili fizičke osobe ne mogu, postupajući po vlastitim operativnim planovima zaštite i spašavanja, vlastitim kapacitetima riješiti nastali izvanredni događaj unutar perimetra postrojenja u kojem se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima. (Izmjene i dopune Metodologije, NN 118/12, čl.2b)

APELL proces obuhvaća dva temeljna aspekta:

1. Stvoriti i/ili ojačati svijest zajednice o mogućim opasnostima vezanima uz proizvodnju, postupanje s opasnim materijalima i njihovu uporabu, kao i korake koje poduzimaju vlasti i industrija kako bi od njih zaštitili zajednicu,
2. U suradnji s lokalnim zajednicama, razviti planove intervencija koji bi uključivali čitavu zajednicu, pojavi li se neželjeni događaj koji bi ugrozio njezinu sigurnost.

U vremenu izrade ovih Izmjena i dopuna Plana ZiS Županije (ožujak-svibanj 2013.godine) stanje u Županiji u pogledu ovog dijela je sljedeće:

- u Županiji nema operatera ili postrojenja kod kojih su količine **opasnih tvari** u posjedu (gospodarstvu) ili prometu iz *Uredbe o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari* (tzv.Seveso II Direktiva), te Županija nije obveznik izrade *Vanjskog plana Županije*.
- operateri **opasnih tvari u manjim količinama** u Županiji (2 postrojenja s klorom na vodocrpilištima *Međimurskih voda d.o.o.*, prirodni plin u magistralnim vodovima Plinacra d.o.o. Zagreb i/ili distributivnim cjevovodima *Međimurja plin d.o.o.*, amonijak u Mesnoj industriji *Vajda i Perutnini Ptuj-PIPO*, Agromedimurju, te naftni derivati na benzinskim postajama Županije, te različite opasne i štetne tvari u provozu autocestom A4 te željezničkoj mreži HŽ u Županiji), još nisu (obzirom na skoru izmjenu propisa NN 118/12) pristupili izradi svojih Procjena ugroženosti i Planova zaštite i spašavanja. To je u vrijeme izrade Županijskog plana izradio samo *Međimurske vode d.o.o.* za klor na vodocrpilištima, što je obuhvaćeno ovim planom.
- obzirom na evidentirane količine opasnih tvari u manjim količinama te mogućim lokalnim zonama ugroze po stanovništvo i okoliš, procjenjujemo da je koordinacija mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja između tih operatera i općinskih načelnika ili gradonačelnika dovoljna.

Međimurska županija će se angažirati, sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju, kada općina ili grad zatraži pomoći jer je utrošio sve svoje resurse ili eskalacija ugroze obuhvaća dvije ili više jedinica lokalne samouprave.

Popis operatera s opasnim tvarima u manjim količinama u MŽ, ekspertni tim za sanaciju, obaveze pravnih osoba, ...

5.- Zašita i spašavanje u MŽ kod nuklearnih i radioloških nesreća

Opće

Radiološke i nuklearne ugroze područja Županije mogu biti iz:

- **NE Krško;** *Na temelju simulacija, uz upotrebu posebnih programskih paketa,pokazalo se da bi se akutni učinci na području radikalnog sektora 1(do 25 km) mogli očekivati u slučaju nuklearne nesreće najrazličitijih karakteristika. U sektorima 2 (do 50 km), 3 (do 75 km) i 4 (do 100km) akutni bi se učinci mogli očekivati samo u slučaju najtežih nesreća (nesreće s oštećenjem reaktorske jezgre i katastrofalnim otkazom reaktorske zgrade).*
- **NE Pakš;** *Kada je u pitanju NE Pakš, bez obzira na karakteristike nuklearne nesreće, na teritoriju Republike Hrvatske mogu se očekivati isključivo stohastički učinci ionizirajućeg zračenja te je stoga zaštitnu mjeru zaklanjanja gotovo sigurno opravdano provesti samo u slučaju nesreće prilikom koje bi došlo do oštećenja reaktorske jezgre, zaobilaska rashladnog tornja i potpunog otkaza reaktorske zgrade. Ovisno o vremenu nastajanja nesreće i stanju organiziranosti za provedbu zaštitne mjere, zaklanjanje je opravdano i u slučaju nuklearne nesreće povoljnijih karakteristika*

Organizacija provođenja obaveza iz Državnog plana, SPUNN, dekontaminacija ljudi i životinja, upozoravanje i usmjeravanje građana, ...

6.-Zaštita i spašavanje od epidemija i sanitarnih opasnosti, nesreća na odlagalištima otpada te asanacija

Uvod

Zaštita i spašavanje se od epidemija i sanitarnih opasnosti provodi sukladno odredbama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" broj: 79/07., 113/08. i 43/09.). Člankom 4.

navedenog Zakona obvezuju se županije, općine i gradovi da osiguraju provedbu propisanih mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti te stručni nadzor nad provođenjem tih mjera. Nositelji su redovne službe (sanitarne, zdravstvene, veterinarske) koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti, a Županije i lokalna samouprava razrađuju način pružanja potpore navedenim službama u provođenju zakonima propisanih mjera u slučaju epidemija i sanitarnih opasnosti. Posebno su važne preventivne mjere, dok se u slučajevima pojave epidemija i sanitarnih opasnosti postupa sukladno napucima redovnih službi.

Stručne mjere koje se poduzimaju za sprječavanje nastanka i suzbijanje širenja zaraznih bolesti provode se kao preventivne mjere, te sekundarne ili protuepidemijske mjere.

Obzirom na važnost poljoprivredne proizvodnje u naseljima s područja Županije, posebnu skrb treba posvetiti kontinuiranoj pripravnosti i provođenju sustavnih kontrola, odnosno postojanja programa, radi utvrđivanja zdravstvenog stanja životinja i pravovremenog reagiranja kod pojavnosti bolesti. Najopasnije zarazne bolesti kod životinja su one koje ugrožavaju i ljudsko zdravlje (zoonoze), a najveće opasnosti od njihovog nastanka prijete na velikim farmama, te u gospodarskim objektima gdje se ne provode minimalni higijensko-sanitarni propisi.

Preventivne mjere za slučajeve epidemija, epizootija i biljnih bolesti provodit će higijensko-epidemiološke ekipe Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije, ekipe veterinarske stanice (Bioinstituta), redovne snage zdravstva, sanitarna i veterinarska inspekcija, te Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu uz pomoć vlasnika stoke i nositelja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Organizacija preventivnih mjera, organizacija kurativnih mjera, zadaće snaga CZ i svih struktura, organizacija provođenja asanacije, ...

7.-Djelovanje MŽ u slučaju velikih požara urbanog i otvorenog prostora

Stupnjevi, zbrinjavanje...

Plan civilne zaštite MŽ

Plan CZ sastoji se od:

- ustroja civilne zaštite;
- popune obveznicima i materijalno – tehničkim sredstvima i mobilizacije;
- mjera civilne zaštite (sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja).

Plan civilne zaštite sastavni je dio *Plana zaštite i spašavanja* i donosi se zbog utvrđivanja organizacije, aktiviranja i djelovanja CZ kao dijela sustava zaštite i spašavanja, a iz praktičnih je razloga posebno uvezan.

1.-Ustroj civilne zaštite MŽ

Odlukama općinskih načelnika (22) i gradonačelnika (3) na području Međimurske županije ustrojene su:

- postrojbe (timovi) CZ opće namjene, različitih jačina,
- zapovjedništva CZ u gradovima.

Odlukom Župana Međimurske županije ustrojava se:

- Zapovjedništvo CZ Međimurske županije, i
- Postrojba CZ (jačine 3 tima) specijalističke namjene Županije, temeljem *Procjene ugroženosti*.

Važeće Odluke o osnivanju s imenovanjem pripadnika u Zapovjedništvo CZ i Zapovjedni dio Timova CZ, sastavni su dijelovi ovog Plana CZ.

Tabela br.1: Pregled timova CZ Međimurske županije

Naziv tima	broj skupina	broj pripadnika	broj potražnih pasa
Tim CZ za zaštitu i spašavanje iz ruševina	3	30	3
Tim CZ za zaštitu i spašavanje iz vode	3	36	-
Tim CZ za logistiku	4	99	-
Svega:	10	165	3

Izvor podataka: Procjena ugroženosti MŽ i Izmjena i dopuna Procjene, Međimurska županija 2013.g

2.-Popuna obveznicima i MTS te mobilizacija

Aktiviranje Stožera zaštite i spašavanja Županije i Mobilizacija zapovjedništva CZ MŽ, načini pozivanja, Pozivanje i mobilizacija postrojbi CZ MŽ,...

MJERE CIVILNE ZAŠTITE: SKLANJANJE, EVAKUACIJA I ZBRINJAVANJE

SKLANJANJE: samozaštitna i organizirana mjera, u kojim slučajevima se vrši, pregled skloništa po vrstama i kapacitetima, naputak o organizaciji sklanjanja i boravka u skloništu, ...

EVAKUACIJA: općenito o mjeri, samoevakuacija, pregled kapaciteta i standardnih operativnih postupaka, načini izvršenja i operativne snage za provođenje, kategorije osoba za evakuaciju, pregled mjesta za prikupljanje i prihvata za evakuaciju, pregled pravaca i prometnica za evakuaciju, zdravstveno i druga osiguranja evakuacije, prometna sredstva za evakuaciju, organizacija veterinarske evakuacije, ...

ZBRINJAVANJE: općenito o mjeri i tko je osigurava, nositelji, kapaciteti, SOP i zadaće snaga, organizacija smještaja u objekte zbrinjavanja, mjesta zbrinjavanja, lokacije, postupak zbrinjavanja, zadaće ekipa za prihvat i zbrinjavanje, organizacija prehrane i vode, medicinska i druge pomoći, humanitarne i druge udruge, veterinarsko zbrinjavanje, ...

Poseban Elaborat i prilog dokumenata zaštite i spašavanja čini **Postupnik za mobilizaciju timova (3) CZ MŽ teklićima**, koji se jedan primjerak čuva u MŽ a drugi u Područnom uredu zaštite i spašavanja Čakovec.

Ja- Alanu:

Obzirom da je nemoguće tako obimne materijale prezentirati u kratkom vremenu, predlažem:

-da se prorade u trajanju od 2 sata sa članovima Stožera ZiS, Zapovjedništva CZ, ključnim strukturama (PU, GD CK, JVP VZ, bolnica, ...) te skraćeno na kolegiju općinskih načelnika/gradonačelnika

-da uvodno izlaganje na Skupštini po temi po 10 min održim ja i event.još Soke, ili samo ja 20 min., da spoznaju značaj i dimenziju te svoje odgovornosti

Temeljem članka 28. Zakona o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“ broj 174/04, 79/07, 38/09. i 127/10), članka 21. Statuta Međimurske županije («Službeni glasnik Međimurske županije» broj 26/10, 4/13, 6/13 - pročišćeni tekst i 8/13) i članka 65. Poslovnika Skupštine Međimurske županije («Službeni glasnik Međimurske županije» broj 26/10, 4/13 i 6/13 - pročišćeni tekst), Skupština Međimurske županije je na __ sjednici održanoj ____ 2013. godine donijela

**ZAKLJUČAK
O PRIHVAĆANJU PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA I
PLANA CIVILNE ZAŠTITE MEĐIMURSKE ŽUPANIJE**

1. Prihvaćaju se Plan zaštite i spašavanja Međimurske županije i Plan civilne zaštite Međimurske županije.
2. Plan civilne zaštite sastavni je dio Plana zaštite i spašavanja Međimurske županije.
3. Plan zaštite i spašavanja Međimurske županije i Plan civilne zaštite Međimurske županije nalaze se u privitku ovog Zaključka.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Međimurske županije“.
5. Danom stupanja na snagu ovog Zaključka stavlju se izvan snage Zaključak o prihvaćanju Plana zaštite i spašavanja Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ 3/11) i Zaključak o prihvaćanju Izmjena i dopuna Plana zaštite i spašavanja Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 20/11).

SKUPŠTINA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

KLASA: 810-06/13-02/25
URBROJ: 2109/1-06-13-02
Čakovec, _____ 2013.

PREDSJEDNIK
Mladen Novak, dipl. ing.

**OBRAZLOŽENJE
po Zaključku o prihvaćanju Plana zaštite i spašavanja
i Plana civilne zaštite Međimurske županije**

Temeljem članka 28. Zakona o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“ broj 174/04, 79/07, 38/09. i 127/10) Međimurska županija ima obvezu donijeti plan zaštite i spašavanja za svoje područje, a čiji sastavni dio je i plan civilne zaštite.

Plan zaštite i spašavanja i Izmjene i dopune Plana zaštite i spašavanja Međimurske županije, tj. zaključke o prihvaćanju istih, donijela je Skupština Međimurske županije tokom 2011. godine, te su isti objavljeni u „Službenom glasniku Međimurske županije“ u brojevima 3/11. i 20/11. Sastavni dio tog plana je i Plan civilne zaštite Međimurske županije.

Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja („Narodne novine“ broj 38/08 i 118/12) navodi da se planovi zaštite i spašavanja donose na temelju procjena ugroženosti i izrađuju za svaki događaj iz procjene koji može izazvati katastrofu i veliku nesreću.

Podsjećamo da je početkom listopada 2013. godine Skupština Međimurske županije donijela Izmjene i dopune Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Međimurske županije.

Kako zbog donijete izmjene i dopune Procjene ugroženosti, tako i zbog potrebe za usklađivanjem predmetnih planova s novonastalim stanjem na terenu, predlaže se Skupštini Međimurske županije da doneše Zaključak o prihvaćanju Plana zaštite i spašavanja i Plana civilne zaštite Međimurske županije.

U Čakovcu, prosinca 2013. godine

Upravni odjel za poslove Skupštine i
opće poslove Međimurske županije